

Срьоміна Олена Вячеславівна,
здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою
кафедри політології та філософії,
Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України,
м. Харків
ORCID 0000-0001-6065-2279

УДК 351.85(477)

doi: 10.34213/tp.20.02.16

ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У СФЕРІ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ

Проведено аналіз основних політико-правових засад здійснення державно-приватного партнерства у сфері культури в Україні. Досліджено механізм державно-приватного партнерства у процесі формування та реалізації культурної політики. Проаналізовано зарубіжний досвід залучення приватного сектору до вирішення проблем розвитку соціальної сфери. Виявлено сенс державно-приватного партнерства у сфері культури. Зазначено форми та етапи державно-приватного партнерства. Зауважено, що при формуванні та реалізації державно-приватного партнерства у сфері культури потрібно враховувати її особливості. Наведено галузевий розподіл угод державно-приватного партнерства в Україні станом на 01.01.2020 р. Виявлено, що реалізація проєктів державно-приватного партнерства в соціальній сфері серед вітчизняних інвесторів не є популярною.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, соціальна сфера, механізм, концесія, договір, культура, культурна політика.

Постановка проблеми. Стратегічним напрямом функціонування Української держави має стати нове бачення розвитку сфери культури, оскільки саме вона є одним із найважливіших чинників становлення та розвитку правової демократичної держави та побудови громадянського суспільства, тобто тих процесів, що відбуваються сьогодні в нашій країні.

Досвід демократичних держав переконливо свідчить, що державна політика у сфері культури є ефективною лише за умови, коли до її розроблення й реалізації залучаються широкі кола громадськості. Саме у поєднанні державного і громадського елементів управління у сфері культури державна політика є виваженою, прозорою і результативною. Слід зазначити, що у світі поширеною практикою ефективного управління в цьому плані є співпраця на основі партнерської взаємодії державних структур із різними громадськими, неурядовими, неприбутковими, благодійними організаціями, бізнесовими структурами, фондами та фундаціями, зацікавленими у розв'язанні проблем культурного розвитку.

Необхідність модернізації економіки України в умовах дефіциту інвестиційних ресурсів зумовлює пошук нових механізмів, ефективних форм та засобів реалізації інвестиційної діяльності. Державно-приватне партнерство є дієвим механізмом активізації інноваційно-інвестиційних процесів та створює підґрунтя для економічної прогресії нашої країни, підвищення конкурентоспроможності та стійкості економіки в умовах обмеженості ресурсів. Взаємодія держави і приватного бізнесу, створення стійких партнерських відносин між ними ускладнюються недостатньою опрацьованістю економічно-інституційних основ, питань перерозподілу прав власності, поспішністю прийняття управлінських рішень щодо створення державно-приватного партнерства без чіткого розуміння особливих характеристик його моделей,

© Срьоміна О. В., 2020

механізмів реалізації та потенційних ризиків, що призводять до неефективного використання інвестиційних ресурсів і втрати бізнесом зацікавленості щодо участі в державно-приватному партнерстві.

Для України державно-приватне партнерство все ще залишається новою формою відносин держави та бізнесу, тому одним із важливих завдань у дослідженні державної політики у сфері державно-приватного партнерства є аналіз його нормативно-правового забезпечення, насамперед в окремих сферах життєдіяльності суспільства, серед яких присутня і сфера культури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості розвитку державно-приватного партнерства досліджували вітчизняні й зарубіжні вчені: В. Голуб, В. Варнавський, М. Джеррард, А. Корчагіна, І. Маслікова, С. Павлюк, О. Полякова, В. Пучков, В. Якунін та ін., у працях яких проблеми взаємодії інститутів влади і бізнесу аналізуються з різних позицій.

Питання нормативно-правового забезпечення державно-приватного партнерства в Україні досліджували у своїх працях О. Вінник, В. Вороненко, Н. Гойда, І. Дубок, Н. Курділь, П. Надолішній, М. Маїсурадзе, І. Селіванова та ін. Зокрема, І. Дубок, зосередила свою увагу на дослідженні договірних відносин державно-приватного партнерства. М. Маїсурадзе приділив значну увагу опрацюванню особливостей угод про розподіл продукції та правовому регулюванню концесійної діяльності.

Віддаючи належне досягненням науковців у сфері державно-приватного партнерства, високому рівню опрацювання загальнотеоретичних питань, маємо зазначити, що аналіз сучасних проблем і тенденцій розвитку державно-приватного партнерства в окремих сферах суспільної діяльності, зокрема у сфері культури в Україні, досі залишається актуальним.

Метою статті є розгляд політико-правових засад державно-приватного партнерства у процесі формування та реалізації культурної політики, аналіз сучасного стану державно-приватного партнерства в Україні та з'ясування напрямів удосконалення нормативно-правового забезпечення державно-приватного партнерства у сфері культури України.

Виклад основного матеріалу. Реформа у сфері культури має посилити роль культури в соціально-економічному розвитку України, у т. ч. за рахунок розвитку взаємодії державних органів влади, бізнесу та громадянського суспільства. Про це, зокрема, наголошується у Стратегії сталого розвитку "Україна-2020" [13], де зазначається, що передумовою системних змін становлення та розвитку країни є суспільний договір між владою, бізнесом та громадянським суспільством. В іншому програмному документі "Довгострокова стратегія розвитку культури в Україні до 2025 року" [2] з метою вирішення завдань реформування сфери культури передбачено вдосконалення набору інструментів підтримки культури, зокрема застосування державно-приватного партнерства, що віднесено до основних механізмів модернізації країни.

Необхідність поширення такої взаємодії також було задекларовано в Концепції розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013–2018 рр. [5], відповідно до якої однією зі сфер застосування державно-приватного партнерства з урахуванням міжнародного досвіду є соціальний захист населення (охорона здоров'я, освіта, культура, туризм і спорт).

Державно-приватне партнерство, згідно з нормами чинного Закону України "Про державно-приватне партнерство" [8], – це система відносин між органом публічної влади (управління) та приватною організацією, у якій останній

надається більша роль у плануванні, фінансуванні й реалізації певної послуги для населення, аніж при використанні традиційних процедур співпраці (наприклад, тендера), і менша – ніж при використанні механізму приватизації.

Один із найбільш важливих політичних аспектів державно-приватного партнерства – це надання можливості приватному сектору брати участь у відбудові інфраструктури та наданні державних послуг, таким чином залучається більше фінансів, досвіду та управлінських навичок, що за інших умов недоступні для публічного сектору [3].

Механізм державно-приватного партнерства у процесі формування та реалізації культурної політики ґрунтується на принципах доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості, передбачуваності, прозорості та врахуванні громадської думки [9].

Сфері культури як складній, динамічній, відкритій системі, яка складається з окремих підсистем, неможливо нав'язати шляхи розвитку, які не відповідають її природі. Головне – виявити тенденції і механізми розвитку сфери культури та сприяти їхньому розкриттю. Важливим фактором і критерієм формування ефективної держави є її спроможності як системного утворення, яке об'єднує і спонукає економічні, соціально-політичні, культурні інститути до саморозвитку і самозбереження [1]. Саме у створенні системи умов, що актуалізують процес саморозвитку, самоорганізації і самозбереження всіх суб'єктів соціокультурного життя країни, полягає сенс державно-приватного партнерства у сфері культури.

При формуванні та реалізації державно-приватного партнерства у сфері культури потрібно враховувати її особливості. Культура – це сфера діяльності, яка має важливе значення для національного розвитку, впливає на політичну трансформацію країни та є основою, на якій відбувається консолідація українського суспільства. Окрім цього, сфера культури розглядається сучасними науковцями як важливий фактор розвитку людського потенціалу, що в майбутньому впливатиме на розвиток економіки більше, ніж фінансові потоки та інфраструктура.

У процесі здійснення державно-приватного партнерства необхідно зважати на характер сфери культури як суспільного блага. При цьому під суспільним благом розуміються товари та послуги суспільного користування, які приватні виробники не хочуть або не можуть виробляти через неможливість отримати оплату за товар або послугу від усіх, хто ними користується, а також через тривалий термін окупності витрат [4]. А отже, завдання щодо фінансового забезпечення розроблення достатньої кількості суспільно важливих благ у сфері культури покладається на державу.

В українському законодавстві культурні блага визначають як товари та послуги, що виробляються у процесі упровадження діяльності у сфері культури для задоволення культурних потреб громадян, а саме: книги, художні альбоми, аудіовізуальні твори та їхнє демонстрування, аудіопродукція (музичні звукозаписи), твори та документи на новітніх носіях інформації, виробни художніх промислів, театральні та циркові вистави, концерти, культурно-освітні послуги тощо [11].

Культурні блага формують спосіб життя, покращують його якість, утім споживання їх не є обов'язковим. Але, на відміну від матеріальних благ, культурні блага не мають меж насичення. До обмежувальних чинників щодо задоволення культурних потреб відносять ціну та ресурс вільного часу.

При споживанні культурних благ, окрім задоволення окремих індивідів, відбувається покращання якості життя, інтелектуального та культурного розвитку суспільства загалом [7].

У широкому розумінні державно-приватне партнерство у сфері культури слід розглядати як співпрацю всіх суб'єктів культурної діяльності (держави в особі уповноважених органів виконавчої влади, територіальних громад в особі органів місцевого самоврядування, професійних, творчих, наукових, педагогічних працівників, аматорів, закладів, підприємств, установ та організацій всіх форм власності культури, окремих громадян, об'єднань громадян) та бізнесу щодо сприяння розвитку та реалізації особистості, підвищення якості життя, забезпечення вільного доступу всіх громадян до культурного життя, активної участі в ньому, задоволення культурних потреб громадян. При такому загальному трактуванні запровадження державно-приватного партнерства передбачає розвиток меценатства, благодійництва, патронажу, співпраці держави та бізнесу щодо реалізації взаємовигідних проєктів у сфері культури.

У вузькому розумінні державно-приватне партнерство у сфері культури – це конкретні суспільно значущі проєкти на довгостроковій основі, що реалізуються спільно представниками органів влади та бізнесу за активної участі громадянського суспільства, і передбачають розподіл ризиків відповідальності й винагород.

Процес запровадження проєктів у межах державно-приватного партнерства у сфері культури поділяється на декілька етапів: підготовчий етап, вибір партнера на конкурсних засадах, укладання договору виконання проєкту.

У науковій літературі виділяють такі форми державно-приватного партнерства, що можуть бути застосовані у сфері культури: концесія, оренда, управління майном, аутсорсинг, інвестиційні угоди тощо. Цей перелік не є вичерпним, оскільки економічні відносини, що виникають у нашій країні у процесі проведення реформ, неминуче приведуть до здійснення державно-приватного партнерства в інших правових формах.

Вибір форми державно-приватного партнерства у сфері культури залежить від виду культурної діяльності, а також від завдань, що стоять перед державними органами, установами, закладами, підприємствами культури, та можливостей їхнього вирішення. Форми здійснення державно-приватного партнерства у сфері культури можуть бути різними, але вони повинні відповідати таким загальним характеристикам:

– після завершення дії договору права власності на майно залишається у держави;

- відносини довгострокові (від 5 до 50 років);
- у договорі закріплено обсяги та стандарти робіт/послуг;
- приватний партнер обирається на конкурсних засадах.

Вітчизняний досвід також демонструє, що найбільш перспективною схемою побудови партнерських відносин в Україні у соціальній сфері є концесійна форма державно-приватного партнерства, оскільки вона передбачає довгострокове партнерство, що дозволяє сторонам здійснювати стратегічне планування своєї діяльності.

03.10.2019 р. Президент України підписав Закон України “Про концесію” № 155-IX [10], який дозволяє передачу об'єктів державної власності у тимчасове користування приватним підприємствам. Очікується, що CONCE-

сія забезпечить залучення інвестицій і сприятиме модернізації та ефективному управлінню об'єктами державної та комунальної власності.

Документ вносить зміни до 25 законодавчих актів України з метою врегулювання відносин у сфері залучення приватного бізнесу до інфраструктури на умовах державно-приватного партнерства.

Специфікою повноцінної концесійної моделі в соціальній сфері є можливість поєднання концесіонером кількох видів діяльності:

- будівництво, реконструкція, модернізація об'єкта,
- експлуатація об'єкта чи мережі об'єктів,
- виробництво та надання послуг населенню протягом усього життєвого циклу об'єкта угоди.

Така організація проекту державно-приватного партнерства встановлює до приватного партнера – концесіонера – вимоги, які для українських девелоперських компаній є принципово новими. Окрім того, виникає багато організаційних питань, пов'язаних з отриманням концесіонером ліцензій та дозволів на різні види професійної діяльності.

Одним із способів вирішення зазначених проблем може бути використання концесіонером договорів про спільну діяльність. Слід наголосити, що досвід зарубіжних країн, наприклад Великобританії, Канади, щодо концесійних договорів у соціальній сфері свідчить, що функції надання профільних послуг залишаються за публічним сектором. Приватний партнер лише створює умови для роботи та забезпечує життєдіяльність відповідних підприємств, організацій та установ [6].

Аналіз світової практики державно-приватного партнерства дозволяє дійти висновку, що в соціальній сфері (медицина, освіта, культура) найбільш затребуваною є співпраця між державою та приватними інвесторами в соціальній сфері (медицина, освіта, культура), транспортній сфері (автомобільні дороги, порти, залізничний транспорт) та у сфері енергетики (будівництво електростанцій, управління об'єктами енергетики).

Основною причиною зацікавленості держави в участі приватних інвесторів є дефіцит фінансів, оскільки, як правило, ініціативи в соціальній сфері та сфері інфраструктури є надзатратними. Таким чином, зважаючи на стрімкий розвиток технологій, у держави з'являється потреба розділити з кимось тягар капіталовкладень у розвиток вказаних сфер, який є об'єктивно непосильним для державного бюджету навіть найбільш розвинених держав.

До того ж світовий досвід доводить, що залучення приватного капіталу до реалізації важливих, але затратних інфраструктурних та соціальних проектів, дозволяє досягти стрімкого розвитку та економічного зростання без значних капіталовкладень з боку держави, які можуть бути використані більш раціонально на інші цілі.

Згідно зі статистичними даними, в останні 10 років кількість проектів державно-приватного партнерства в Україні щороку зростає. Водночас експерти однозначні в тому, що ринок цих проектів у нашій державі перебуває лише на стадії становлення. Можна дійти висновку, що проблема полягає навіть не в кількості укладених угод між державним та приватним партнерами, а в результативності та ефективності їхнього виконання, що ілюструє нижченаведена інформація.

Аналіз сучасного стану державно-приватного партнерства в Україні свідчить, що станом на 01.01.2020 р. відповідні угоди реалізуються у

16 областях. Так, найбільше таких угод укладено в Миколаївській (11), Київській (6), Одеській (6), Донецькій (5), Львівській (5), Закарпатській (4) та Запорізькій (4) областях (рисунок).

За даними центральних та місцевих органів виконавчої влади в Україні станом на 01.01.2020 року на засадах державно-приватного партнерства укладено 187 договорів, з яких реалізується 52 договори (34 – договорів концесії, 16 – договорів про спільну діяльність, 2 – інші договори), 135 договорів не реалізується (4 договори – закінчено термін дії, 18 договорів – розірвано, 113 договорів – не виконується) [12].

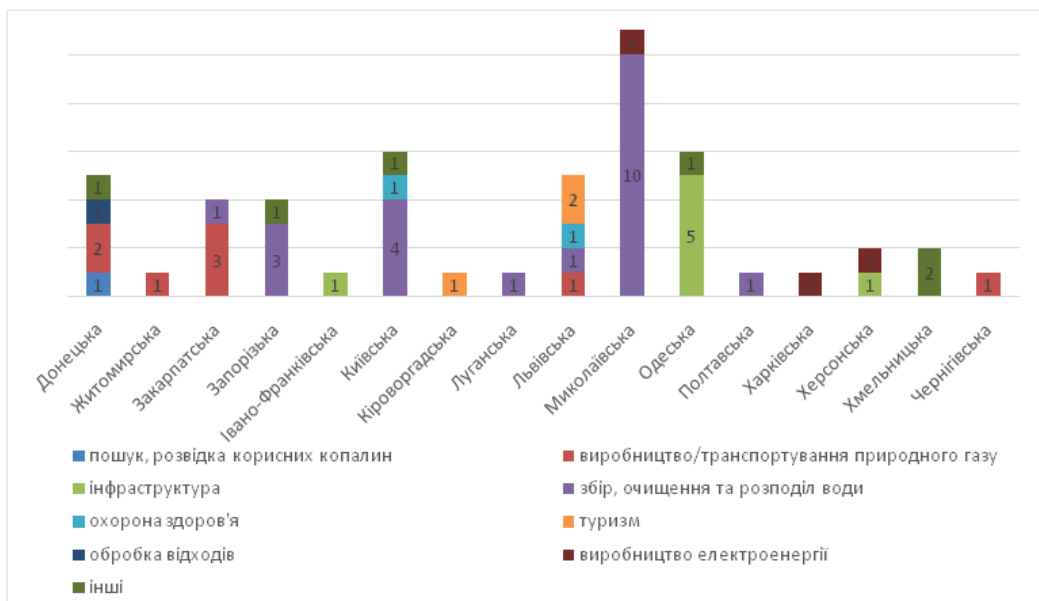

Рисунок. Договори, укладені на засадах ДПП, які реалізуються станом на 01.01.2020 р.

Таким чином, найбільша кількість – 21 з 52 угод державно-приватного партнерства в Україні станом на 01.01.2020 р. стосувалися збирання, очищення та розподілу води, а лише сім угод передбачали інфраструктурні проекти (рисунок). Істотною також є частка проектів державно-приватного партнерства в Україні, яка припадає на нафтогазову промисловість (станом на 1 січня 2020 р. це значення становило в абсолютному виразі вісім угод, або 15 % у загальній структурі всіх укладених договорів).

Теоретично проекти в рамках державно-приватного партнерства для розвитку вітчизняної культури та зростання культурного різноманіття дозволяють залучати додаткові ресурси. Проте наведений графік ілюструє, що станом на 01.01.2020 р. реалізовано всього 28 % від загальної кількості укладених договорів, а реалізація проектів державно-приватного партнерства у сфері культури серед вітчизняних інвесторів на практиці взагалі не є популярною.

Уже незабаром юридична та бізнес-спільнота відзначатиме 10-річний ювілей “народження” в системі українського законодавства спеціального

закону про державно-приватне партнерство. На жаль, не можна сказати, що за цей тривалий проміжок часу існування спеціального закону в державі покращився інвестиційний клімат чи стався прорив у сфері співробітництва між державою/територіальними громадами (державними партнерами) та бізнесом (приватними партнерами).

Варто наголосити, що серед багатьох загальних проблем, що нагромадилися в державі (зокрема, недовіра до суду та порушення прав власності), є низка проблемних моментів на рівні регулювання спеціального законодавства. Насамперед – надзвичайно складна бюрократична процедура ініціювання та оформлення правовідносин з приватним партнером під час реалізації інвестиційного проєкту в межах державно-приватного партнерства.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Підсумовуючи вищевикладене, слід зазначити, що на розвиток державно-приватного партнерства в Україні покладаються великі надії, хоча його упровадження у практичну діяльність відбувається дуже повільно. Проте грамотне застосування державно-приватного партнерства є підґрунтям для якісних змін у культурній сфері нашої держави. Успішний розвиток державно-приватного партнерства як засобу залучення приватних інвестицій у сферу культури можливий за умови збереження балансу інтересів держави і приватного інвестора. З огляду на це особливого значення набуває можливість забезпечення інтересів кожного з партнерів у процесі реалізації спільних культурних проєктів загальнонаціонального або місцевого значення.

На сьогодні фактично не існує однастайності навіть щодо безпосереднього визначення понятійного апарату цього особливого виду відносин. Тому важливість удосконалення практик державно-приватного партнерства у сфері культури як одного з інструментів ефективного соціально-економічного розвитку країни в цілому зумовлює необхідність подальших наукових розвідок у цьому напрямі.

Список використаних джерел

1. Голуб В. В. Ефективна держава у контексті спільних трансформацій. *Грані*. 2013. № 12. С. 154–159. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2013_12_29.
2. Довгострокова стратегія розвитку культури в Україні до 2025 року. Київ : Альянс Культури, 2014–2015. 37 с.
3. Дубок І. П. Нормативно-правове забезпечення державно-приватного партнерства в сфері культури України. *Ефективність державного управління : зб. наук. пр. ЛПІДУ НАДУ. Ч. 1 : Державне управління I* за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів : ЛПІДУ НАДУ, 2016. Вип. 1/2 (46/47). С. 257–265.
4. Задоя А. А., Петруня Ю. Е. Основы экономической теории : учеб. пособие. Москва : Рыбари, 2000. 479 с.
5. Концепція розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013–2018 роки : розпорядження КМУ від 14.08.2013 р. № 739-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/739-2013-%D1%80#n8>.
6. Маісурадзе М. Ю. Нормативно-правове забезпечення здійснення державно-приватного партнерства в Україні. *Економіка та право*. 2013. № 3 (37). С. 115–123.
7. Маслікова І. І. Інституціональні виміри діяльності у сфері культури. *Гуманітарний часопис*. 2012. № 3. С. 55–63. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gumc_2012_3_9.
8. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.
9. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11.09.2003 р. № 1160-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>.

10. Про концесію : Закон України від 03.10.2019 № 155-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20>.

11. Про культуру : Закон України від 14.12.2010 р. № 2778-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>.

12. Стан здійснення ДПП в Україні / Мін-во розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України : офіц. вебсайт. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9fc90c5e-2f7b-44b2-8bf1-1ffb7ee1be26&title=StanZdiisnenniaDppVUkraini>.

13. Стратегія сталого розвитку “Україна-2020” : Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#n10>.

Yeromina O. V.,

*Postgraduate Student of Political Science and Philosophy Department, KRI NAPA, Kharkiv
ORCID 0000-0001-6065-2279*

POLITICAL AND LEGAL PRINCIPLES OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP IN THE FIELD OF CULTURE IN UKRAINE

The article analyzes the main political and legal principles of public-private partnership in the field of culture in Ukraine and explore the mechanism of public-private partnership in the formation and implementation of cultural policy.

Democratic countries experience convincingly shows that the cultural policy is effective in the conditions of involving the general public in its development and implementation. Due to the combination of state and public elements of governance in the field of culture public policy becomes balanced, transparent and effective. It should be pointed out that world practice of efficient governance uses partnership of government agencies and various public, non-governmental, non-profit, charity, business organizations and foundations interested in solving the problems of cultural development.

Sustainable partnerships between public and private representatives is complicated by underdeveloped economic and institutional basis, redistribution of proprietary, incompetence of management decisions concerning to public-private partnerships. There is also a lack of clear understanding of the specific characteristics of its models, implementation mechanisms and potential risks that lead to inefficient use of investment resources and loss of business interest in participating in public-private partnerships.

During our research, the foreign experience of involving the private sector in solving problems of social development has been analyzed. The meaning of public-private partnership in the field of culture is revealed. Forms and stages of public-private partnership are indicated. It is marked down that during formation and implementation of public-private partnership in the field of culture its features should be primarily considered. The sectoral distribution of public-private partnership agreements in Ukraine as of January 1, 2020 is given. It was revealed that the implementation of public-private partnership projects in the social sphere is not popular among domestic investors.

Keywords: public-private partnership, social sector, mechanism, concession, agreement, culture, cultural policy

References

1. Holub, V.V. (2013). Efektyvna derzhava u konteksti spilnykh transformatsii [An effective state in the context of combined transformations]. *Hrani, issue 12, 154–159*. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2013_12_29 [in Ukrainian].

2. Dovhostrokovna stratehiia rozvytku kultury v Ukraini do 2025 roku [Long-term strategy for the development of culture in Ukraine until 2025]. (2014–2015). Kyiv: Alians Kultury [in Ukrainian].

3. Dubok, I.P. (2016). Normatyvno-pravove zabezpechennia derzhavno-privatnoho partnerstva v sferi kultury Ukrainy. *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia: zb. nauk. pr. LRIDU NADU. Ch. 1: Derzhavne upravlinnia, 1/2 (46/47). 257–265*. Chl.-kor. NAN Ukrainy V.S. Zahorskoho, Associate Professor A.V. Lipentsev (Eds.). Lviv: LRIDU NADU [in Ukrainian].

4. Zadoya, A.A., Petrunya, Yu.E. (2000). *Osnovy ekonomicheskoy teorii: ucheb. posobie*. [Fundamentals of economic theory]. Moscow: Ryibari [in Russian].

5. Kontseptsia rozvytku derzhavno-privatnoho partnerstva v Ukraini na 2013–2018 roky: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 14.08.2013 r. № 739-p. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/739-2013-%D1%80#n8>.

6. Maisuradze, M.J. (2013). Normatyvno-pravove zabezpechennia zdiisnennia derzhavno-privatnoho partnerstva v Ukraini [Regulatory and legal support for the implementation of public-private partnership in Ukraine]. *Ekonomika ta pravo*, 3(37), 115–123 [in Ukrainian].

7. Maslikova, I.I. (2012). Instytutsionalni vymiry diialnosti u sferi kultury [Institutional dimensions of cultural activity]. *Humanitarnyi chasopys*, 3, 55–63. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gumc_2012_3_9 [in Ukrainian].

8. Pro derzhavno-privatne partnerstvo: Zakon Ukrainy vid 01.07.2010 r. № 2404-VI. Data onovlennia: 30.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.

9. Pro zasady derzhavnoi rehuliatornoi polityky u sferi hospodarskoi diialnosti: Zakon Ukrainy vid 11.09.2003 r. № 1160-IV. Data onovlennia: 28.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>.

10. Pro kontsesiiu: Zakon Ukrainy vid 03.10.2019 r. № 155-IX. Data onovlennia: 28.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20>.

11. Pro kulturu: Zakon Ukrainy vid 14.12.2010 r. № 2778-VI. Data onovlennia: 27.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>.

12. Stan zdiisnennia DPP v Ukraini / Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture of Ukraine. Data onovlennia: 29.04.2020. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9fc90c5e-2f7b-44b2-8bf1-1ffb7ee1be26&title=StanZdiisnenniaDppVUkraini>.

13. Stratehiia staloho rozvytku "Ukraina-2020": Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 12.01.2015 r. № 5/2015. Data onovlennia: 26.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#n10>.

Надійшла до редакції 15.05.2020 р.